

Viditeľná cirkev

Môžu byť formálni kresťania súčasťou biblickej cirkvi?

Čo bolo Ježišovým zámerom, keď založil cirkev? Chcel, aby bola spoločenstvom, ktoré by sa viditeľne odlišovalo od sveta? Aká bola prvá cirkev v tomto ohľade? Je možné ju rozpoznať? Záleží na tom, do ktorej denominácie niekto patrí a súvisí táto otázka nejako s naším spasením?

V nasledujúcom článku chceme ukázať, že kresťanská cirkev v biblickom ponímaní má byť viditeľným spoločenstvom veriacich. Má byť viditeľná pre svet a dávať svedectvo o Božej láske, čistote a svätosti.

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Cirkev v prvom storočí
- 3 Čistota a svätosť cirkvi
- 4 Podobenstvo o kúkoli medzi pšenickou
- 5 Ďalšie, často nesprávne interpretované pasáže
- ZÁVER

1 Úvod

Je všeobecne známe, že nie všetci, ktorí navštevujú nedeľné bohoslužby sú skutočnými kresťanmi. Berú ich ako „formálnych kresťanov“ (kresťanov len naoko, podľa mena), ktorí nemajú vzťah s Ježišom. Títo „nedeľní kresťania“ zvyčajne navštevujú cirkevné stretnutia, modlia sa, spievajú a často dokonca idú na prijímanie spolu s ostatnými, aj keď nezverili svoj život Ježišovi.

Opísaný stav je považovaný rôznymi denomináciami za biblický a odkazuje sa pri tom na **učenie o „neviditeľnej cirkvi.“** Podľa neho existujú vedľa seba obe: viditeľná a neviditeľná cirkev. Viditeľná cirkev má formu rôznych denominácií a cirkví napr.: Rímskokatolícka cirkev, Gréckokatolícka cirkev, Pravoslávna cirkev, Evanjelická cirkev, Apoštolská cirkev, Reformovaná cirkev, Bratská jednota baptistov, Evanjelická cirkev metodistická atď. Viditeľné cirkvi pozostávajú z veriacich členov — znovuzrodených kresťanov a členov, ktorí v skutočnosti nie sú veriaci. (K tomu, kto je veriaci podľa Biblie, je možné pozrieť článok: Čo znamená byť kresťanom?). „Neviditeľná cirkev“ je naopak považovaná za jedinú pravú cirkev, ktorá zahŕňa všetkých znovuzrodených členov viditeľných cirkví po celom svete. Nie je viditeľnou organizáciou, jej členovia sú spojení skrze vieru bez vzájomného poznania sa a bez osobného spoločenstva. Svoju zodpovednosť vidia v evanjelizácii ostatných členov svojej lokálnej viditeľnej cirkvi, ktorú navštevujú a kde ich Boh „povolal“ — ide o akýsi druh vnútornej evanjelizácie.^[1]

Nový zákon nám ale o cirkvi ukazuje úplne odlišný obraz.

2 Cirkev v prvom storočí

Prvá cirkev v Jeruzaleme, ktorá vznikla následne po Petrovej kázni na Letnícach, je opísaná nasledovne:

Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľuďmi. Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí. Ale nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich vebil a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien.

(Skutky 5:12-15)

Zázraky, ktoré sa stali medzi kresťanmi, ich odovzdanosť Bohu a láska k sebe navzájom vzbudzovala rešpekt a bázeň medzi ostatnými židmi. Porozumeli, že pridať sa k nim, by znamenalo odovzdať svoj život Kristovi. Tí, ktorí túžili milovať Boha celým srdcom, uverili a pridali sa. Ostatní židia, ktorí neboli pripravení takto žiť, sa neodvážili pripojiť.

Keď neveriaci prišiel do cirkvi, každý mohol posúdiť, čo bolo v jeho srdci:

Keby sa tak zišla celá cirkev a všetci by hovorili jazykmi a prišli by aj jednoduchí ľudia alebo neveriaci, nepovedali by, že blazníete? Ale ak budú všetci prorokovať a príde nejaký neveriaci alebo jednoduchý človek, všetci ho usvedčia, všetci ho posúdia, vyjdú najavo tajnosti jeho srdca, a tak padne na tvár, bude sa klaňať Bohu a vyzná: „Naozaj je Boh medzi vami!“ (1. Korintčanom 14:23-25)

Celá cirkev sa usilovala pomôcť novopríchodiacemu porozumieť, z čoho sa mal obrátiť. Niekedy to trvalo dlhšie, v iných prípadoch kratšie. Ak sa však takýto človek nechcel obrátiť ani po tom, čo počul posúdenie kresťanov a dostal potrebnú pomoc, potom zjavne chýbal základ pre to, aby bol pokrstený a zúčastňoval sa na spoločensťve.

Poznáme ale výnimky, ako napríklad čarodejník Šimon, ktorý bol pokrstený, aj keď nezmenil svoj spôsob zmýšľania. Keď Filip kázal o Kristovi Samaritánom, uverilo z nich vtedy veľké množstvo, takže pre Filipa nebolo jednoduché rozpoznať, že jeden z nich nie je úprimný. A tak sa Šimonovi podarilo oklamať ostatných kresťanov, avšak len na krátky čas. Pravda o ňom vyšla čoskoro najavo, keď apoštol Peter pricestoval z Jeruzalema a konfrontoval ho:

Keď Šimon videl, že vkladáním rúk apoštolov sa udeľuje Duch, ponúkol im peniaze a povedal: „Dajte aj mne takú moc, aby každý, na koho vložím ruky, dostal Ducha Svätého.“ Ale Peter mu povedal: „Tvoje striebro nech je zatratené aj s tebou, pretože si si myslel, že možno Boží dar získať za peniaze! Nemáš účasť ani podiel na tomto slove, lebo tvoje srdce nie je priame pred Bohom. Rob teda pokánie z tejto svojej nepravosti a pros Pána, azda ti odpustí toto zmýšľanie tvojho srdca. Lebo vidím, že si v horkej žlči a v putách nepravosti.“ Šimon odpovedal: „Modlite sa vy za mňa k Pánovi, aby ma nepostihlo nič z toho, čo ste povedali.“ (Skutky 8:18-24)

Podobne nekompromisný prístup vidíme voči ľuďom, ktorí vkľzli do cirkvi, hoci žili alebo zmýšľali iným spôsobom než Ježiš alebo apoštoli.

Vkradli sa totiž medzi vás niektorí ľudia, už dávno zapísaní na odsúdenie, bezbožní, čo zamieňajú milosť nášho Boha za výstrednosti a zapierajú jediného Vládca a nášho Pána Ježiša Krista. (Júdov 5)

Júda chcel vyjadriť, že títo ľudia nemajú miesto v cirkvi. Aj keď sa im podarilo vkľznuť dnu, boli schopní zostať v cirkvi len na krátky čas, dokiaľ veriaci porozumeli, že v skutočnosti nie sú ich bratmi. V listoch Nového zákona nájdeme mnoho napomenutí, ktoré naliehavo vyzývajú cirkev odhaliť a oddeliť sa od takých ľudí: Skutky 20:29-30; Matúš 24:23-26; 1. Timotejovi 4:1-3 + 6:3-5; 2. Timotejovi 3:1-9; 1. Jánov 2:18-19.

✚ 3 Čistota a svätosť cirkvi

Ak niekto v cirkvi zhrešil tak, že seba urobil nehodným spoločenstva s ostatnými svätými a nechcel sa zo svojich hriechov obrátiť napriek trpezlivej pomoci a opakovaným napomenutiam svojich bratov, cirkev prestala mať s ním spoločenstvo: bol vylúčený. Zakladalo sa to na Ježišovom prikázaní:

Keď sa tvoj brat prehreší (proti tebe), choď a napomeň ho medzi štyrmi očami. Ak ťa počúvne, získal si svojho brata. Ak ťa nepočúvne, priber si ešte jedného alebo dvoch, aby bola každá výpoveď potvrdená ústami dvoch alebo troch svedkov. Keby ani ich nepočúvol, povedz to cirkvi. A keby ani cirkev nechcel poslúchnuť, nech ti je ako pohan a mýtnik. Veru, hovorím vám: Čo zviažete na zemi, bude zviazané v nebi, a čo rozviažete na zemi, bude rozviazané v nebi. (Matúš 18:15-18)

Židia nemali spoločenstvo s pohanmi, pretože ich považovali za nečistých (viď Skutky 10:28). Podobne sa oddeľovali aj od colníkov, pretože robili kompromisy s Rimanmi (Matúš 9:10-11). Aj keď takéto kategorické odmietnutie nebolo správne, bola to prax medzi Židmi. Ježiš sa na túto prax odvoláva, ale zároveň ukazuje, že dôvodom k oddeleniu nemá byť niekoho sociálne postavenie, alebo národnosť, ale odmietnutie prijať pomoc a korekciu, ktorú sa mu jeho sestry a bratia opakovane pokúšali dať, keď namiesto toho zotrúva vo svojom hriechu.

Jedným praktickým príkladom aplikácie Ježišovho nariadenia je cirkev v Korinte:

Ba počuť aj o smilstve medzi vami, a o takom smilstve, o akom ani medzi pohanmi nepočuť, aby mal niekto manželku svojho otca. A vy sa ešte vystatujete namiesto toho, aby ste radšej žialili a vylúčili spomedzi seba toho, čo sa dopustil takého činu! Ja som už, hoci telom vzdialený, no duchom prítomný, rozhodol ako prítomný, že toho, čo to urobil, treba v mene nášho Pána Ježiša, keď sa zhromaždíme, vy a môj duch, s mocou nášho Pána Ježiša, vydať satanovi na záhubu tela, aby sa duch zachránil v Pánov deň. Vaše vystatovanie nie je dobré. Neviete, že trocha kvasu prekvasí celé cesto? Vyčistite starý kvas, aby ste boli novým cestom. Ste totiž akoby nekvasený chlieb... (1. Korinťanom 5:1-7a)

O niekoľko veršov ďalej Pavol pokračuje:

Ale teraz som vám napísal, aby ste sa nestýkali s tým, kto sa volá bratom, a je smilník, chamtivec, modloslužobník, utrhač, opilec alebo lupič; s takým ani nejedzte. Ved' prečo by som mal súdiť tých, čo sú mimo?! Vari nesúдите aj vy tých, čo sú vnútri?! Lebo tých, čo sú mimo, bude súdiť Boh. Vylúčte zlého spomedzi seba! (1. Korinťanom 5:11-13)

Niektoré sa môže opýtať: „Kde je milosrdenstvo? Kde je trpezlivosť? Nemal Pavol nádej, žeby Boh ešte mohol otvoriť srdce toho hriešnika?“ Áno mal! Je to viditeľné z 1. Korinťanom 5:5 „...aby sa duch zachránil v Pánov deň.“ No napriek tomu, že to pokladal za možné, vyjadril jasné podmienky, za ktorých je možné patriť do cirkvi. Aj keď tento druh oddelenia sa (t.j. vylúčenie) je tvrdé a bolestivé, Božia cirkev nemôže mať spoločenstvo s nikým, kto sa pridáva hriechu. Ak sa vylúčený obráti, môže sa vrátiť do cirkvi a znovu obnoviť rozhodnutie žiť život hodný Boha a jeho cirkvi.

Týmto spôsobom prvokresťanské spoločenstvá chránili čistotu cirkvi, aby medzi nimi nezostali ľudia, ktorí sa skutočne neobrátili. Preto Pavol môže osloviť bratov a sestry vo svojom liste „svätými“ (napr.: 1 Korinťanom 1: 1-3; 2. Korinťanom 1: 1-2, Rimanom 1:1-7, Filipanom 1:1, Kolosanom 1:1-4, 2. Petrov list 1:1-4)

Výraz „svätý“ znamená v Novom zákone to isté, ako „kresťan“ (Skutky 9:13; Efezanom 5:3; Filipanom 4:21-22; Hebrejom 3:1). Všetci kresťania sú svätí. Ľudia môžu patriť do cirkvi, keď sa nechajú posvätiť a nechajú Boha kraľovať v ich životoch (Hebrejom 12:14; Efezanom 5:5; Galafanom 5:19-21). Svätí nie sú ľudia bez hriechu (obzvlášť to možno vidieť z listov Korinťanom), ale ľudia, ktorí sú „posvätení v Ježišovi Kristovi“, ktorí prijali Ježišovo odpustenie a záchranu. A aj keď sa potknú a zhrešia, sú pripravení načúvať napomenutiam svojich bratov a chcú sa zmeniť. Každý jednotlivec v cirkvi bojuje proti hriechu. Kresťan nemôže žiť dvojitým životom. Nemôže slúžiť Bohu, zatiaľ čo jeho srdce lipne na tom, čo ponúka svet (pozri Matúš 6:24 a 10:38-39; Ján 2:15-17; Jakubov list 4:4; 1. Jánov 2:4-6). Podobne ani cirkev sa nemôže prispôbiť hriešnikom, ktorí sa nechcú zmeniť.

Ak by kresťania prijali ľudí, ktorí žijú podľa tohto sveta ako spoluúčastníkov svojho duchovného spoločenstva, potom by ich klamali, pretože by sa k nim správali ako k svojim bratom a sestrám v Kristovi napriek tomu, že v skutočnosti by nimi neboli. V takom prípade by prezentovali falošný obraz o cirkvi.

Neťahajte jarmo s neveriacimi! Veď akú účasť má spravodlivosť na neprávosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?! Aká zhoda je medzi Kristom a Beliarom?! Aký podiel má veriaci s neveriacim?! A ako súvisí Boží chrám s modlami?! A vy ste chrám živého Boha, ako hovorí Boh: „Budem v nich prebývať a medzi nimi chodiť, budem ich Bohom a oni budú mojím ľudom. A preto vyjdite spomedzi nich, oddelte sa, hovorí Pán, a nečistého sa nedotýkajte; a ja vás prijmem a budem vaším Otcom a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán.“ (2. Korinťanom 6:14-18)

Grécke slovo pre cirkev (ecclesia) znamená zhromaždenie, volané von. Slovo Ecclesia sa pôvodne vzťahovalo na zvyk poslov zvolávajúcich obyvateľov pradávnych gréckych miest von zo svojich obydlií na oficiálne zhromaždenie. Podobne aj poslovia evanjelia volajú Boží národ zo sveta do svojho spoločenstva. Kresťania ďalej žijú v tomto svete a medzi neveriacimi, ale netvorí s nimi duchovné spoločenstvo – cirkev.[2]

Ako vidíme, prax prvokresťanských cirkví bola úplne odlišná od dnešných denominácií. Dnes sa každý môže stať členom niektorej denominácie po splnení niektorých formalít a vylúčenie sa väčšinou ani nepraktizuje. K tomu, aby sme boli schopní rozlíšiť, kto má byť v cirkvi a kedy je potrebné vylúčenie, je dôležité tráviť spolu viac času a zaujímať sa o druhých, aby sme boli schopní mať účasť na duchovnom živote každého. Bez tejto odovzdanosti pre posvätenie každého brata a sestry Kristove slová nemôžu byť naplnené a čistota cirkvi zachovaná, pričom je ohrozená aj jej samotná existencia.

4 Podobenstvo o kúkoli medzi pšenickou

Nesprávna prax však nezačala v našej dobe. Už v piatom storočí v kontexte sporu s Donatistami, Augustín argumentoval novozákonným podobenstvom o kúkoli medzi pšenickou, aby ospravedlnil prítomnosť formálnych kresťanov v cirkvi [3]. Augustín na základe podobenstva učil, že cirkev je „zmiešaným telom“ (corpus permixtum), v ktorom žijú skazení a hriešni spolu so spravodlivými.

Pozrime si teraz, o čom Ježiš v podobenstve v skutočnosti hovorí.

Predniesol im aj iné podobenstvo: „Nebeské kráľovstvo sa podobá človeku, ktorý zasial na svojej roli dobré semeno. Ale kým ľudia spali, prišiel jeho nepriateľ, prisial medzi pšenicu kúkol' a odišiel. Keď vyrástlo steblo a vyháňalo do klasu, ukázal sa aj kúkol'. K

hospodárovi prišli sluhovia a povedali mu: »Pane, nezasial si na svojej roli dobré semeno? Kde sa teda vzal kúkol?« On im vravel: »To urobil nepriateľ.« Sluhovia mu povedali: »Chceš, aby sme šli a vyzbierali ho?« On odpovedal: »Nie, lebo pri zbieraní kúkoľa by ste mohli vytrhnúť aj pšenicu. Nechajte oboje rásť až do žatvy. V čase žatvy poviem žencom: Pozbierajte najprv kúkol' a poviažte ho do snopov na spálenie, ale pšenicu zhromaždite do mojej stodoly.« (Matúš 13:24-30)

Potom rozpustil zástupy a vošiel do domu. Tu k nemu pristúpili jeho učeníci a vraveli mu: „Vysvetli nám podobenstvo o kúkoli na roli.“ On im povedal: „Rozsievateľ dobrého semena je Syn človeka. Roľa je svet. Dobré semeno sú synovia kráľovstva, kúkol' sú synovia Zlého. Nepriateľ, ktorý ho zasial, je diabol. Žatva je koniec sveta a ženci sú anjeli. Ako teda zbierajú kúkol' a pália v ohni, tak bude aj na konci sveta: Syn človeka pošle svojich anjelov a vyzbierajú z jeho kráľovstva všetky pohoršenia a tých, čo páchajú neprávosť, a hodia ich do ohnivej pece. Tam bude plač a škrípanie zubami. Vtedy sa spravodliví zaskvejú ako slnko v kráľovstve svojho Otca. Kto má uši, nech počúva! (Matúš 13:36-43)

V podobenstve o kúkoli a pšenici pole predstavuje svet, nie cirkev (verš 38). Cirkev je vo svete a sviati v ňom ako svetlo, preto cirkev nemôže byť identická so svetom.

...aby ste boli bezúhonní a úprimní, Božie deti bez hany uprostred zvrhlého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete tým, že sa držíte slova života na moju slávu v Kristov deň, že som nebežal nadarmo a nenamáhal sa zbytočne. (Filipanom 2:15-16)

Ježiš chcel podobenstvom pomôcť židom napraviť ich predstavy o mesiášovi. Židia si predstavovali príchod mesiáša ako osláveného kráľa a spravodlivého sudcu, ktorý vyslobodí svoj národ spod útlaku bezbožných a vyhubí zlých ľudí.

Ježiš však neprišiel panovať ako politický kráľ, ani neprišiel preto, aby potrestal zlých. Posledný súd nastane až v deň jeho druhého príchodu. Dovtedy oboje – dobrí aj zlí, majú žiť na zemi spolu. Jeho kráľovstvo je duchovné a zvíťazilo nad svetom v duchovnom význame:

Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!“ (Ján 16:33)

Podľa Matúša 13:41 Syn človeka nakoniec vyhubí zlých zo svojho kráľovstva, avšak jeho kráľovstvo v tomto podobenstve nepredstavuje cirkev, ale svet. Ježiš bude pri svojom druhom príchode jediným pánom celého stvoreného sveta a bude mať autoritu nad ním vládnuť ako Mesiáš:

Zatrúbil siedmy anjel. A v nebi zazneli mohutné hlasy a volali: „Kráľovstvo tohto sveta sa stalo kráľovstvom nášho Pána a jeho Pomazaného a bude kráľovať na veky vekov.“ (Zjavenie Jána 11:15)

Podobná interpretácia je použitá aj v podobenstve o vlečnej rybárskej sieti:

A zasa nebeské kráľovstvo sa podobá sieti, ktorú spustia do mora a ona zachytáva všetky druhy. Keď je plná, vytiahnu ju na breh, posadajú si, dobré vyberú do nádob a zlé vyhodí von. Tak bude aj na konci sveta: vyjdú anjeli, oddelia zlých od spravodlivých a

hodia ich do ohnivej pece. Tam bude plač a škrípanie zubami. (Matúš 13:47-50)

Skutočnosť, že Ježiš prirovnáva Božie kráľovstvo k sieti neznamená, že sieť predstavuje cirkev. V iných podobenstvách prirovnáva nebeské kráľovstvo napríklad ku kráľovi (Matúš 18:23), alebo ku kupcovi (Matúš 13:45-46). V týchto podobenstvách nemáme žiaden dôvod si myslieť, že kráľ, alebo kupec symbolizujú cirkev. v Matúšovom evanjeliu Ježiš často používal výraz „kráľovstvo nebeské“ ako ekvivalent k „Božiemu kráľovstvu“, čo pre židov znamenalo kráľovstvo mesiáša. Práve týmito podobenstvami chcel Ježiš poopraviť ich nesprávne očakávaná.

‡5 Ďalšie, často nesprávne interpretované pasáže

2. Timotejovi 2:16-21

Svetáckym prázdny rečiam sa vyhýbaj; lebo ešte viac budú postupovať v bezbožnosti a ich reč sa bude šíriť ako rakovina. Takí sú aj Hymeneus a Filetus, ktorí zblúdili od pravdy a hovoria, že vzkriesenie už bolo, a tak rozvracajú vieru niektorých. Ale pevný Boží základ stojí a má túto pečať: Pán pozná svojich a: Nech sa odvráti od nepravosti každý, kto vyznáva meno Pánovo. Vo veľkom dome nie sú len zlaté a strieborné nádoby, ale aj drevené a hlinené; jedny na vznešené ciele, iné na všedné. Kto sa od tohto očistí, bude nádobou na vznešené ciele, posvätenou, užitočnou Pánovi, pripravenou na každé dobré dielo.

Na podporu učenia o „neviditeľnej cirkvi“ je dom stotožňovaný s cirkvou a nádoby na vznešené a všedné ciele sú interpretované ako veriaci a neveriaci. Na jednej strane, je správne vzťahovať dom na cirkev, keďže kontext tiež hovorí o živote v cirkvi. Avšak nádoby na vznešené a všedné^[4] ciele sa nevzťahujú na veriacich a neveriacich členov, ale vzhľadom na kontext, na kresťanov a z nich, ktorí stoja pevne vo svojej viere a učení a na tých, ktorí sú slabšími, a boli ľahšie ovplyvnení falošnými učiteľmi. V tej dobe pôsobili mimo cirkiev falošní gnostickí učители, ktorých vplyvu sa mali kresťania vyhnúť. Očistiť sa „od tohto“ sa vzťahuje na výraz vo verši 19: „nech sa odvráti od nepravosti každý...“. Takže „od tohto“ sa nevzťahuje na nádoby na všedné ciele, ale na falošné učenia a učiteľov. „Nádoby na všedné ciele“ sa začali poddávať vplyvom gnostických zvodcov, ale ak sa od nich oddelia, stanú sa „nádobami na vznešené ciele, posvätené, užitočné Pánovi, pripravené na každé dobré dielo.“

1. Korinťanom 15:34

Vytriezvite, ako sa patrí, a nehrešte! Ved' niektorí nepoznajú Boha. Na vaše zahanbenie to hovorím.

V kontexte je témou správne chápanie vzkriesenia. Zdá sa, že niektorí kresťania v Korinte (ovplyvnení gréckym konceptom posmrtného života) si začali byť neistí tým, čo presne sa stane s ich telom po smrti a začali spochybňovať vzkriesenie tela. Vo všeobecnosti Gréci verili v nesmrteľnosť duše, ale telesné vzkriesenie bolo pre nich nepredstaviteľné. Pavol na jednej strane dôkladne vysvetľuje správne kresťanské učenie o vzkriesení, ale na druhej strane napomína Korinťanov pre ich pochybnosti, keďže týmto spôsobom spochybňujú Božiu moc, ktorá je schopná vzkriesiť mŕtvych. Preto hovorí, že niektorí z nich nepoznajú Boha – úplne nechápu, aký je mocný a že to pre Neho nie je ťažká vec vzkriesiť mŕtvych v nesmrteľných telách. Neznamená to, že niektorí z nich neboli kresťanmi. Z pozdravu na začiatku listu môžeme vidieť, že ich všetkých považoval za svätých:

Božej cirkvi v Korinte, posväteným v Kristovi Ježišovi, povolaným svätým aj všetkým, čo vyzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista na každom mieste u nich aj u nás... (1.

Korintňanom 1:2)

Matúš 25:1-13

Vtedy sa nebeské kráľovstvo bude podobať desiatim pannám, ktoré si vzali lampy a vyšli naproti ženíchovi. Päť z nich bolo nerozumných a päť múdrych. Nerozumné si vzali lampy, ale olej si so sebou nevzali. Múdre si vzali s lampami aj olej do nádob. Keď ženích neprichádzal, všetkým sa začalo driemať a zaspali. O polnoci sa strhol krik: »Ženích prichádza, vyjdite mu v ústrety!« Všetky panny sa prebudili a pripravovali si lampy. Tu nerozumné panny povedali múdrym: »Dajte nám zo svojho oleja, lebo naše lampy hasnú.« Ale múdre odvetili: »Aby azda nebolo ani nám, ani vám málo, chodte radšej k predavačom a kúpte si!« No kým išli kupovať olej, prišiel ženích a tie, čo boli pripravené, vošli s ním na svadbu a dvere sa zatvorili. Napokon prišli aj ostatné panny a vraveli: »Pane, Pane, otvor nám!« Ale on im povedal: »Veru, hovorím vám: Nepoznám vás.« Preto bdejte, lebo neviete ani dňa, ani hodiny.

Podobenstvo je pre veriacich varovaním, aby vytrvali do konca a boli pripravení aj na dlhé obdobie čakania, kým sa Ježiš nevráti. Veriacim, ktorí nevytrvávajú do konca (nemajú dost oleja), nebude dovolené vstúpiť do jeho nebeského kráľovstva (na svadobnú hostinu). Ak sa niekto rozhodne nasledovať Ježiša a stane sa súčasťou Kristovho tela, ale neskôr opustí svoju vieru, stratí večný život.[5] Pritom si stále musíme byť vedomí faktu, že aj toto podobenstvo má svoje hranice. Ježiš chcel ním povzbudiť k vytrvalosti a pripravenosti na jeho príchod, nie však opísať život v cirkvi.

Ján 10:14-16

Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa, ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj život položím za ovce. Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier.

Ježiš hovorí, že v budúcnosti vznikne „jedno stádo“, preto mnohí vzťahujú „stádo“ na veriacich, ktorých Ježiš zhromaždí z rôznych denominácií v posledný deň. V tom čase veriaci, ktorí boli dovtedy roztrúsení po rôznych „stádach“ sa majú zjednotiť do „jedného stáda“. Ale prečo by sme mali predpovedanú udalosť vzťahovať na posledný deň? Ježiš hovorí o tých, ktorí sú „z jeho ovčince“ a tých, ktorí nie sú. Už povolal ovce zo svojho prvého ovčince a neskôr povolá iné ovce. Všetky ovce, ktoré počúvajú hlas Dobrého pastiera, vytvoria jedno stádo. Keď hovorí o „tomto ovčinci“, musí myslieť na Izrael, keďže počas Ježišovej pozemskej služby bolo jeho poslaním volať „stratené ovce z izraelovho domu“.

Týchto Dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: »K pohanom nezabočujte a do samarijských miest nevchádzajte. Chodte radšej k ovciam strateným z domu Izraela! Chodte a hlásajte: »Priblížilo sa nebeské kráľovstvo.« (Matúš 10:5-7)

Z toho vyplýva, že „iné ovce“ predstavujú pohanov. Ježiš chcel naznačiť, že aj ľudia spomedzi pohanov budú počúvať na jeho volanie. Niekoľko rokov neskôr mali učeníci zažiť túto veľkú udalosť, ktorou bolo zjednotenie Židov a pohanov. Pavol to zhrnul v jednom z jeho listov takto:

Preto pamätajte, že kedysi ste boli pohanmi podľa tela a neobrezancami vás volali tí, čo sa nazývajú obrezanými rukou na tele, lebo v tom čase ste boli bez Krista, mimo izraelského spoločenstva, bez účasti na zmluvách s prisľúbením, bez nádeje a bez Boha na svete. Ale v Kristovi Ježišovi ste sa teraz vy, čo ste boli kedysi ďaleko, stali skrze Kristovu krv blízkymi. Veď on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele

zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo, tým, že zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom. Prišiel a zvestoval pokoj vám, čo ste boli ďaleko, a pokoj tým, čo boli blízko; lebo skrze neho máme obaja v jednom Duchu prístup k Otcovi. Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny. (Efezanom 2:11-19)

Takže zjednotenie oviec z dvoch ovčincov už nastalo v prvom storočí, keď sa spojili kresťania zo Židov a z pohanov do jedného stáda v cirkvi.

✚ ZÁVER

Učenie o „neviditeľnej cirkvi“ Biblia neobsahuje. Aj keď sa medzi kresťanmi vyskytujú rozdiely v dospelosti, viere, poslušnosti, každý jeden má vzťah s Kristom (1. Kolosanom 12:12-27, Efezanom 4:15-16). Táto cirkev je viditeľná pre svet:

Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“ (Ján 13:34-35)

...ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa. (Ján 17:23)

Svet má byť schopný rozpoznať cirkev. Kresťanská cirkev si musí byť stále vedomá tejto zodpovednosti. „Cirkev“, ktorá existuje ako „zmiešané telo“, nie je Kristovým telom a nenapĺňa poslanie, ktoré Ježiš zveril cirkvi. Kresťania žijú v hlbokom spoločenstve založenom na Kristovom učení. Len vtedy môže byť ich svedectvo o Kristovej láske autentické pre svet.

Ak by záležalo len na tom, či niekto verí, a teda, či patrí do neviditeľnej “cirkvi” jednotlivých veriacich roztrúsených po všetkých denomináciách, potom je jedno, do ktorej denominácie niekto patrí alebo či vôbec niekam patrí. Potom by sa rôzne Ježišove výroky o cirkvi nedali skutočne prakticky aplikovať alebo len vo veľmi obmedzenej miere ako napr. bratská láska, vzájomné hlboké zdieľanie sa a jednota medzi veriacimi, ktorá má byť svedectvom pre svet. Keby tento neviditeľný druh spoločenstva bol dostatočným, znamenalo by to, že cirkev, ktorá existovala v prvom storočí, už nie je potrebná. Tento prístup vedie k prekrúcaniu významu a zmyslu cirkvi a k ľahostajnosti namiesto úsiliu chrániť ju pred hriechom a nebiblickým učením.

Pokiaľ máte myšlienky alebo otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nám napíšete.

Vaša e-mailová adresa

Vaša správa

Odosla?

Poznámky:

1. Známy reformátor Ján Kalvín (1509–1564) sformuloval učenie o neviditeľnej cirkvi nasledovne: „*Všimol som si, že Písmo hovorí o cirkvi dvomi spôsobmi. Niekedy, keď hovorí o cirkvi, myslí tým cirkev, aká naozaj je pred Bohom – cirkev, do ktorej nie je nikto prijatý, iba tí, ktorí darom adopcie sú synmi Božími a skrze posvätenie Duchom sú skutočnými údmí Krista. V tomto prípade sú zahrnutí nielen svätí, ktorí prebývajú na zemi, ale všetci vyvolení, ktorí kedy žili od počiatku sveta. Často je tiež menom cirkev označené celé telo ľudstva, roztrúsené po celom svete – všetci, ktorí vyznávajú, že uctievať jedného Boha a Krista, ktorí sú skrze krst uvedení do viery; skrze účasť na Večeri Pánovej vyhlasujú jednotu v pravom učení a láske, dodržiavajú slovo Pánovo a zachovávajú službu, ktorú Kristus ustanovil na hlásanie. V tejto cirkvi sú vo veľkom zamiešaní pokrytci, ktorí nemajú nič spoločné s Kristom, len meno a vonkajšiu podobu: ambiciózni, lakomí, závistliví, zle hovoriaci ľudia, niektorí tiež žijúci nečistým životom, ktorí sú na čas tolerovaní, buď pretože ich vina nemôže byť právne preukázaná alebo kvôli tomu, že sa prísnosť disciplíny nedodržiava stále. A preto, ako je nutné veriť v neviditeľnú cirkev, ktorá je zjavná len Božím očiam, tak je aj nám nariadené uznávať túto cirkev, ktorá sa tak volá vzhľadom na človeka a pestovať jej spoločenstvo.*“ CALVIN, J. Of the True Church. Duty of Cultivating Unity with Her, As The Mother of All the Godly. In: *Institutes of the Christian Religion*. Translated by H. BEVERIDGE. Book 4, Chapter 1, Section 7. [Kniha bola prvýkrát publikovaná v r. 1536, preklad z latinčiny do angličtiny: H. BEVERIDGE bol prvýkrát publikovaný v r. 1845]. Dostupné tiež na Internete: <https://www.ccel.org/ccel/calvin/institutes.vi.ii.html> (Citovaný text je vlastným prekladom do slovenčiny)
2. Pozri tiež Petrovu reč na Letnice v Skutkoch apoštolov 2:40: „A ešte mnohými inými slovami ich (Židov) zaprisahával a povzbudzoval: „Zachráňte sa z tohto zvrhého pokolenia!“
3. Donatisti (nazvaní podľa svojho vodcu Donáta, biskupa v Kartágu) učili, že cirkev musí byť cirkvou „svätých“, nie „hriešnych“. Sviatosť, ako napr. krst, vysluhované biskupmi, ktorí zapreli svoju vieru počas prenasledovania za rímskeho cisára Diokleciána (4. st. po Kr.), považovali za neplatné. Augustín, ktorý s týmto pohľadom nesúhlasil, bol zapáleným odporcom Donatistov. Tu je jeden úryvok z jeho diela:... *Avšak, čoho je nadovšetko potrebné vyvarovať sa, je, že nikto nemá dovoliť, aby bol pokúšaný a podvedený ľuďmi, ktorí sú v samej katolíckej cirkvi a ktorí sa v nej narodili ako plevy, ktoré sú udržiavané do času ich previevania (presievania). ... Budeš svedkom mnohých opilcov, žiadostivých ľudí, podvodných hráčov, cudzoložníkov, smilníkov, ľudí, ktorí sú viazaní svätokrádežnými zariekadlami a tých, ktorí sa vydali čarodejníkom a astrológom a mystikom zaučených vo všetkých druhoch bezbožného umenia. Taktiež budeš musieť pozorovať, ako práve tie davy, ktoré plnia divadlá v sviatočné dni pohanov, taktiež zaplňajú kostoly v sviatočné dni kresťanov. A keď uvidíš tie veci, budeš v pokušení napodobniť ich. Nie, prečo mám použiť vyjadrenie „uvidíš“, v súvislosti s čím si už celkom iste zoznámený? Pretože ti nie je neznámy fakt, že mnohí, ktorí sa volajú kresťanmi sa zúčastňujú týchto zlých vecí, ktoré som v krátkosti zmienil. Ani ti nie je neznáme, že občas, snáď ľudia, o ktorých vieš, že nesú meno kresťania, sú vinní oveľa hroznejších činov než tieto. ...* Augustine, A. Of Constancy in the Faith of the Resurrection. In: *On the Catechising of the Uninstructed*. Translated by S.D.F. Salmond. Chapter 25, Section 48. [From Nicene and Post-Nicene Fathers, First Series, Vol. 3. Edited by Philip Schaff. (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing Co., 1887.) Revised and edited for New Advent by Kevin Knight]. Dostupné tiež na Internete: <http://www.newadvent.org/fathers/1303.htm> (Citovaný text je vlastným prekladom do slovenčiny).
4. V gréckom texte sú použité slová **“timē” = česť, cena, hodnota** (RKP: *vznešené ciele*, Roháčkov prekl.: *na česť*)

) a **“atimia” = nečesť, protiklad k “timē”** (RKP: *na všedné ciele*, Roháčkov prekl.: *na nečesť*), ktoré sú odvodené zo slovies “timaō” = ceniť si, vážiť si a “atimazō” = neceniť si a nevážiť si. Tiež v 1. liste Korinťanom 12:23 Pavol používa slovo, odvodené z gréckeho slova “timē”: **“atimoteros”** = viac opovrhnuté, RKP: *menej ušľachtilé*. Táto pasáž by nám mohla pomôcť pochopiť význam Pavlových „nádob na vznešené a všedné ciele“ v 2. Timotejovi 2:20.

Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci je ich mnoho, tak aj Kristus. Ved' my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom. (1. list Korinťanom 12:12-13)

A oko nemôže povedať ruke: „Nepotrebujem ťa!“ ani hlava nohám: „Nepotrebujem vás!“ Ba čo viac, údy tela, ktoré sa zdajú slabšie, sú nevyhnutne potrebné. A údy tela, ktoré pokladáme za menej ušľachtilé, zaodievame s väčšou úctou a naše nečestné údy majú tým väčšiu česť, kým naše čestné nič také nepotrebujú. Boh telo vyvážil tak, že slabšiemu údu dal väčšiu česť, aby nebola v tele roztržka, ale aby sa údy rovnako starali jeden o druhý. (1. list Korinťanom 12:21-25)

Tu čestné a nečestné údy (slabšie, menej ušľachtilé) jednoznačne predstavujú kresťanov. Pavol chce povedať, že každý kresťan je vzácny, pretože v ňom prebýva Svätý Duch bez ohľadu na jeho dary. Ako je každý úd tela spojený s hlavou a poslúcha ju, podobne aj každý príslušník cirkvi je spojený s Kristom.

5. Pozri napríklad Hebrejom 6:4-8 a 10:24-31 a ďalšie pasáže spomenuté v našom článku [Odpadnutie od viery](#).

© 2021 www.krestania.info - Všetky práva vyhradené.

Uvedené biblické pasáže sú prevzaté z prekladov: Preklad prof. Jozefa Roháčka © 1936 - 1969, Evanjelický preklad © 1995 - podľa prekladu redakčnej komisie Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v SR a Katolícky preklad © 1968 Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím, b. t. 1968.

Články zverejnené na týchto webových stránkach alebo ich časti môžu byť použité v nezmenenej forme pre súkromné účely. Publikovanie alebo použitie týchto dokumentov v akejkoľvek inej forme alebo pre akýkoľvek iný účel podlieha nášmu súhlasu.

Webová stránka môže obsahovať odkazy na internetové stránky tretej strany. Ich zverejnenie neznamená, že ich obsah schvaľujeme, prijímame alebo s ním súhlasíme.